

RAPPORT INOM OSTLÄNKSPROJEKTET

RÖJNINGSRÖSEN OCH ENSAM- LIGGANDE HÄRDAR VID SVÄRTA GÅRD

Rapporter från Arkeologikonsult 2024:3697

Arkeologisk förundersökning
Berörda lämningar L2020:6736, L1982:711
Fastighet Svärta gård 2:1
Svärta socken
Nyköpings kommun
Södermanlands län

Författare Malin Karlén



Uppdragsgivare:	Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsens diarienummer:	431-5896-2023
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2023-10-26
Uppdragsnr i KMR:	202301397
Företagare:	Trafikverket
Fastighet:	Svärta gård 2:1
Berörda lämningar, KMR:	L1982:711, L2020:6736
Typ av undersökning:	Arkeologisk förundersökning
Utförandetid, fältarbete:	29 april – 8 maj 2024
Inmätningssystem:	RTK-GPS
Koordinatsystem:	SWEREF99 TM
Höjdssystem:	RH 2000
Projektledare:	Malin Karlén
Rapportansvarig:	Malin Karlén
Fältpersonal:	Malin Karlén, Tove Björk
Planer och layout:	Medea Nyström Huuva
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs

ARKEOLOGIKONSULT

Karins väg 5, 194 61 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41
www.arkeologikonsult.se

Fastighetskartan (Topografi 10 och Fastighetsindelning): ©Lantmäteriet
Drönarbild: Spridningstillstånd Lantmäteriet, ärendenummer LM2024/031425.
Omslagsbild: Översiktsskild över delområde 2 efter avslutad schaktning. Foto från sydost.

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

RÖJNINGSRÖSEN OCH ENSAMLIGGANDE HÄRDAR VID SVÄRTA GÅRD

Rapporter från Arkeologikonsult 2024:3697

Arkeologisk förundersökning

Berörda lämningar L2020:6736, L1982:711

Fastighet Svärta gård 2:1

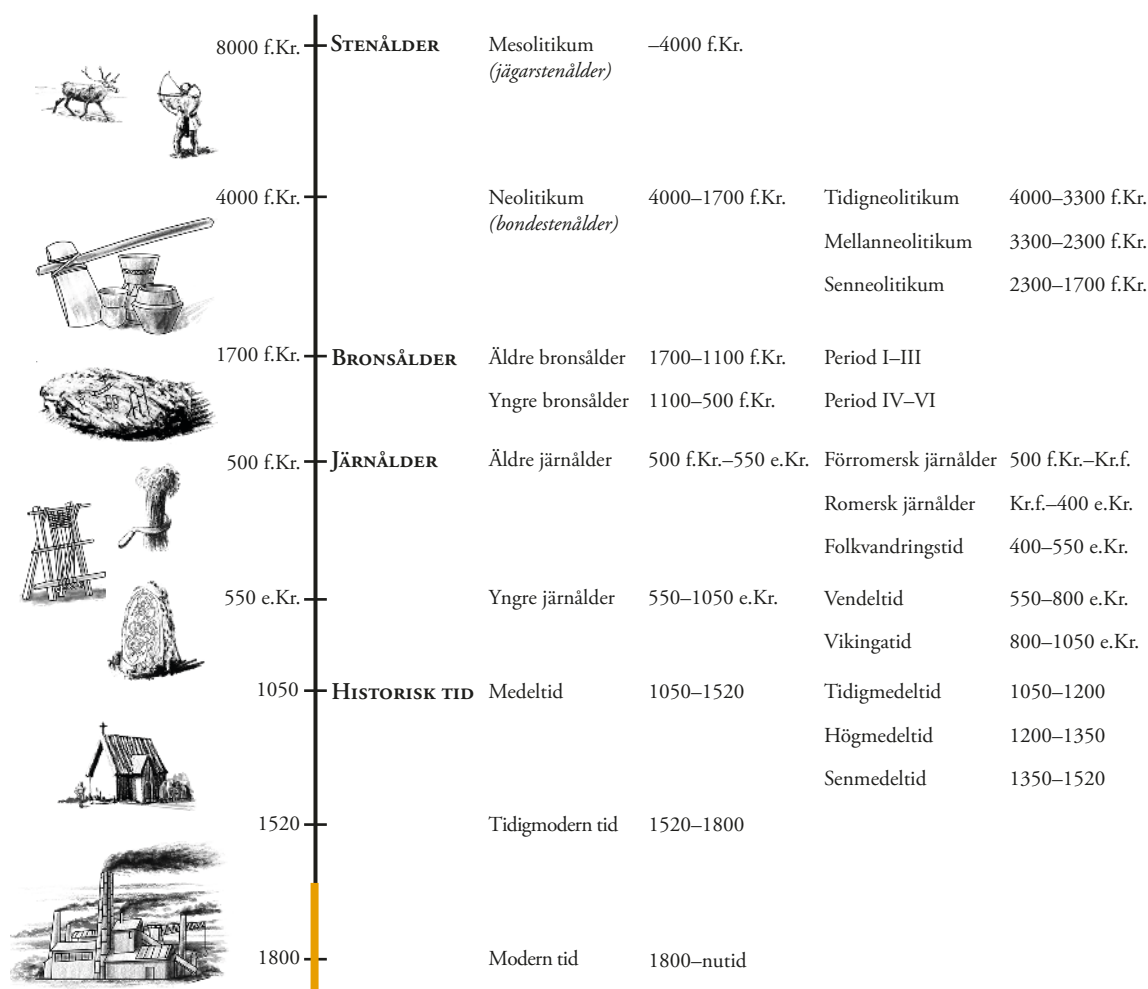
Svärta socken

Nyköpings kommun

Södermanlands län

Författare Malin Karlén





ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850, är en lämning efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Möjlig fornlämning innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning

eller inte. Lämningen måste vara bekräftad i fält. Möjlig fornlämning kan även anges för en lämning som har undersökts i samband med en arkeologisk undersökning, men där man inte fastställt lämningens utbredning.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, till exempel fyndplats eller plats med tradition.

Ingen antikvarisk bedömning används för lämningar som blivit helt borttagna genom en arkeologisk undersökning eller förstörda. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår. Lämningar som endast är kända via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa och inte har kunnat återfinnas i fält, kan inte heller ha en antikvarisk bedömning.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING.....	7
INLEDNING OCH SYFTE	7
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSBILD	9
TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR	12
METOD OCH GENOMFÖRANDE	13
RESULTAT	14
Delområde 1	14
Delområde 2	15
UTVÄRDERING.....	17
Måluppfyllelse.....	17
Förändringar i Kulturmiljöregistret	17
REFERENSER	18
Litteratur	18
Kartor	18
Arkiv.....	18
Digitala arkiv	18
BILAGOR.....	19
Bilaga 1. Schakt	19
Bilaga 2. Kontexter	20



Figur 1. Undersökningsområdet mot bakgrund av Terrängkartan, skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

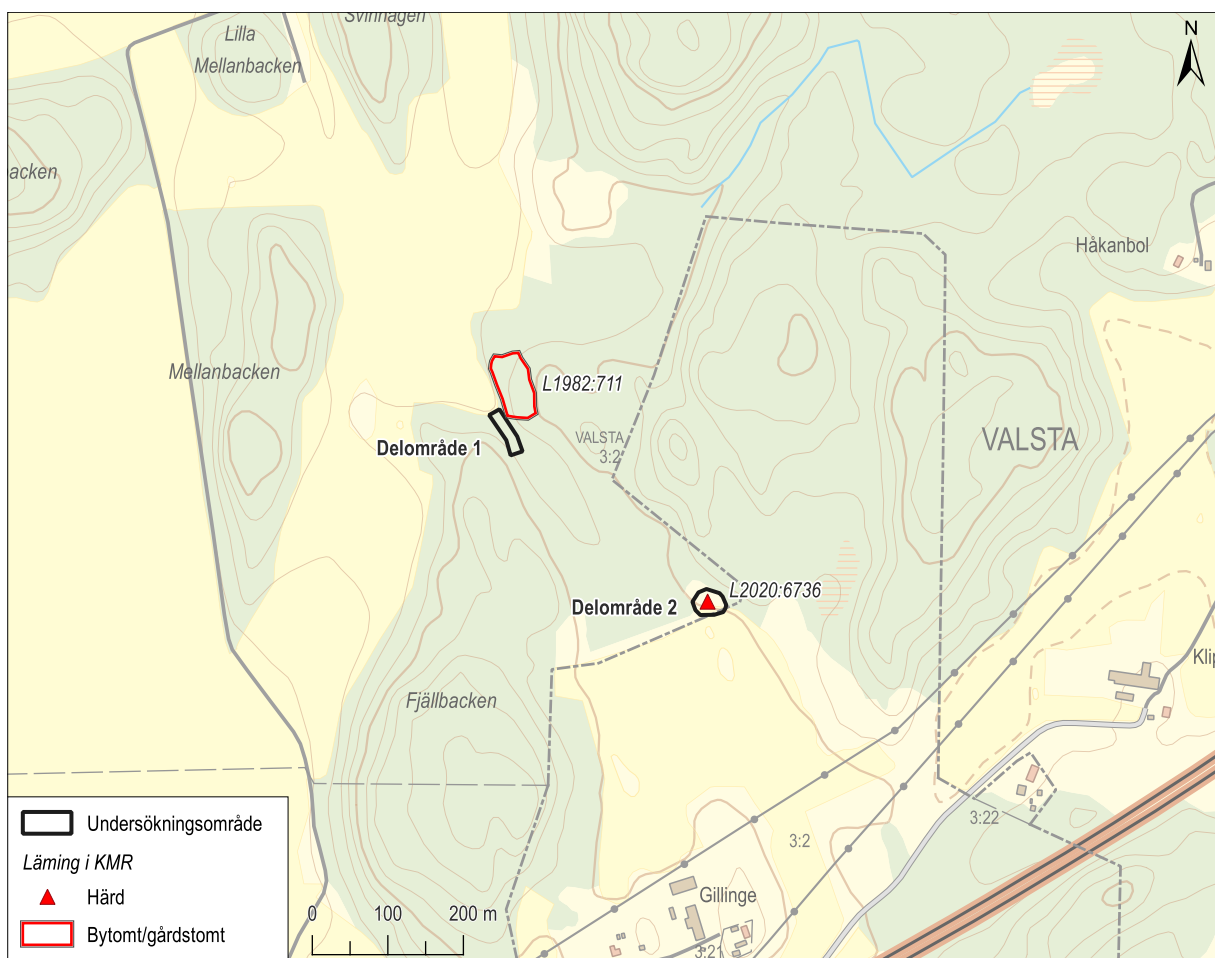
Arkeologikonsult har under våren 2024 utfört en arkeologisk förundersökning inom fornlämningsområdet till bytomt/gårdstomten L1982:711 och till en registrerad härd L2020:6736 inom fastigheten Svärta Gård 2:1, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Uppdraget ingår i järnvägsprojektet Ostlänken. Även två sedan tidigare kända röjningsrösen (L2023:1984 och L2023:1985) registrerade

som övrig kulturhistorisk lämning, berördes av den arkeologiska förundersökningen. Vid sökschaktningen framkom inga nya fornlämningar. En övrig kulturhistorisk lämning, ytterligare ett röjningsröse (L2024:2589), registrerades i området med de två sedan tidigare kända rösena. Härden L2020:6736 undersöktes i sin helhet. Inga fynd framkom och inga analyser har utförts.

INLEDNING OCH SYFTE

På uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län har arkeologikonsult utfört en arkeologisk förundersökning inom två fornlämningsområden (delområde 1 och 2). Delområde 1 var i anslutning till

bytomt/gårdstomten L1982:711 och delområde 2 vid en tidigare registrerad härd L2020:6736 inom fastigheten Svärta Gård 2:1, Nyköpings kommun, Södermanlands län. (figur 2).



Figur 2. Undersökningsområdet mot bakgrund av Fastighetskartan. Skala 1:10 000.



Figur 3. Drönbild över delområde 2 innan schaktning. Foto från söder.

Den arkeologiska förundersökningen utfördes då fornlämningarna berörs av Trafikverkets järnvägsprojekt Ostlänken med ny järnväg mellan Järna i Stockholm och Linköping i Östergötland. Syftet med förundersökningen var att ge Länsstyrelsen i Södermanland ett beslutsunderlag inför prövning om tillstånd till ingrepp i fornlämning och ett underlag för att bedöma behovet och omfattningen av en eventuell arkeologisk undersökningen.

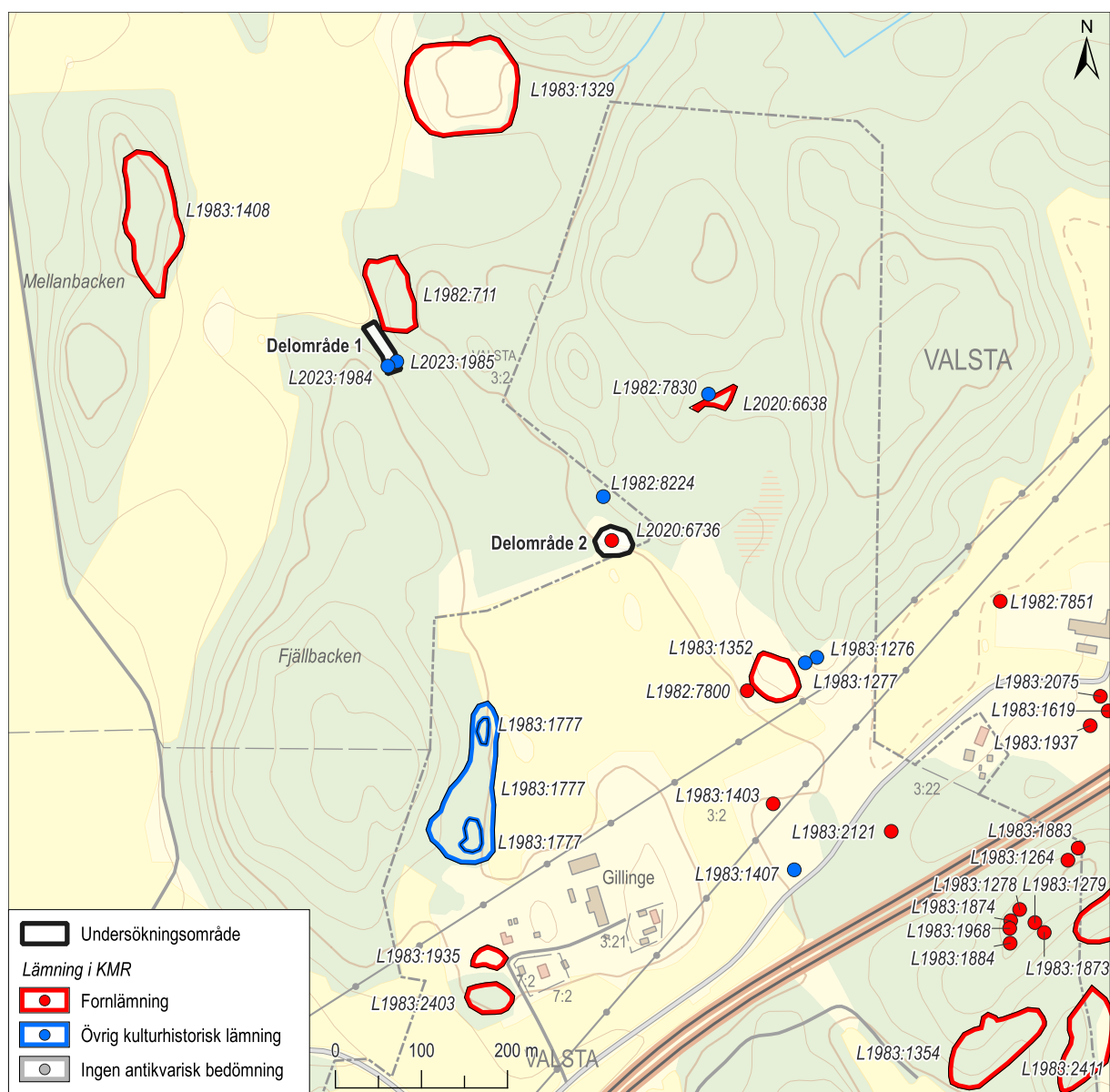
Förundersökningen skulle fastställa och dokumentera fornlämningarnas utbredning, karaktär, datering och komplexitet samt ta tillvara fornfynd.

Förundersökningen skulle också resultera i ett underlag som gör det möjligt att utläsa fornlämningarnas potential och därmed lyfta fram prioriterade frågeställningar vid en eventuell arkeologisk undersökning. Resultaten ska kunna användas av undersökare för att bedöma och beräkna omfattningen av en arkeologisk undersökning. De ska också kunna användas i företagarens planering.

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSBILD

Förundersökningsområdena var belägna öster om Svärtaån i ett för Södermanland karakteristiskt sprickdalslandskap med skogklädda moränhöjder och dalgångar med åkermark. Svärtaån var sannolikt en viktig kommunikationsled under förhistorisk tid och fungerade som en länk mellan Östersjön och det inre sjölandskapet. Troligtvis var ån segelbar in i medeltiden. I området finns idag ett antal mindre våtmarker. Närmast belägna sjö är Uttersjön men även Ylingesjön, Tacksjön, Masugnssjön, Holmsjön och Horssjön ligger relativt nära och är alla förbundna genom ett system av mindre åar. Nivåerna inom undersökningsområdena varierar mellan 25–30 meter över

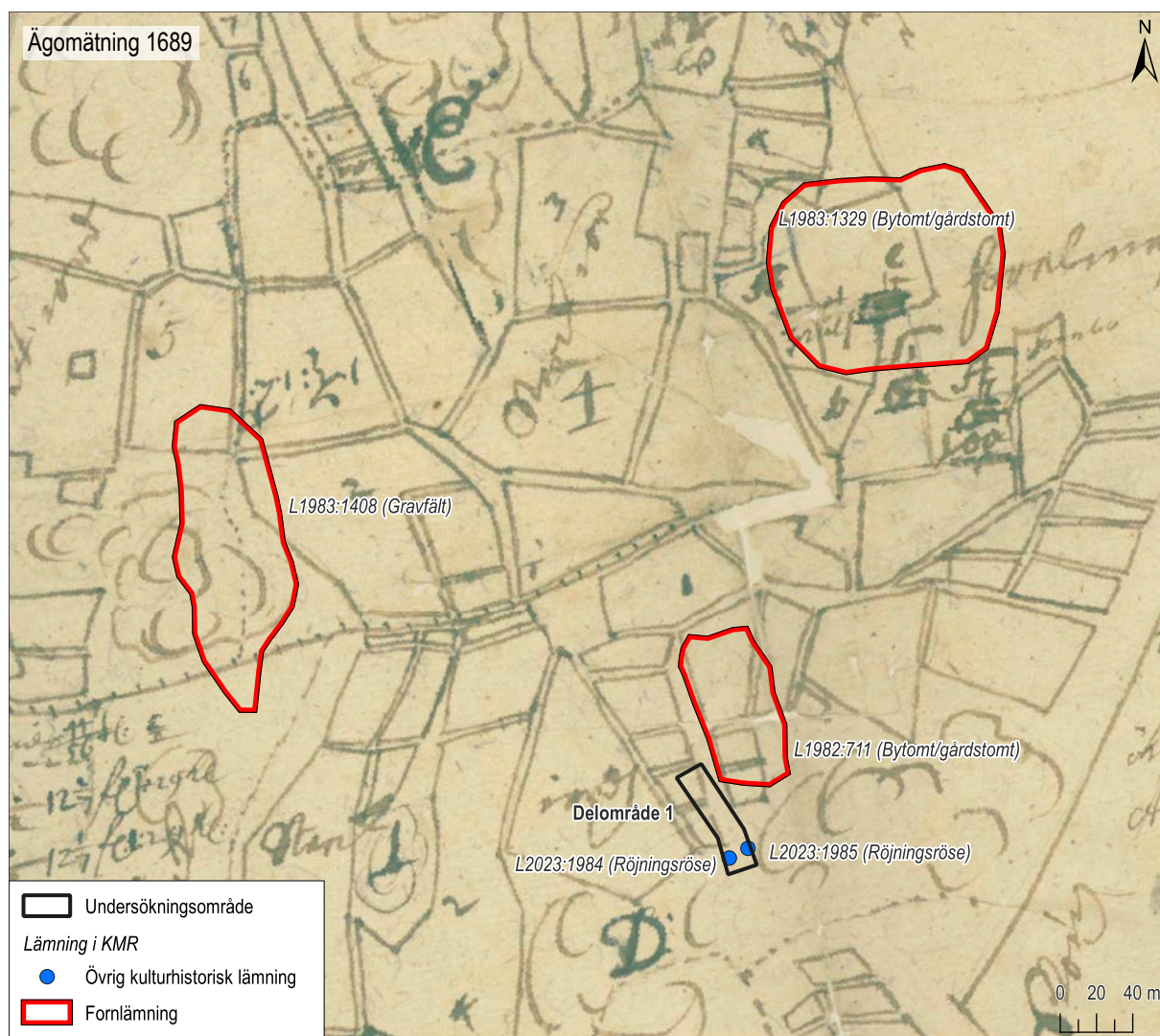
havet. Närområdet kring undersökningsområdena är rikt på fornlämningar, både från förhistorisk och historisk tid. Av de förhistoriska lämningarna i området kring Svärta dominerar gravar och gravfält men även hållristningar förekommer, dock något längre söderut. Närmast belägna gravfält (L1983:1408) är lokaliserat cirka 300 meter nordväst om delområde 1 och utgörs av 20 högar och 23 runda stensättning- ar. En boplats (L2020:6638) finns registrerad cirka 200 meter nordöst om delområde 2. Här påträffades vid en utredning inför Ostlänken 2020 flera kvarts- avslag, en kvartskärna samt skörbränd/skärvig sten (Bondesson 2020).



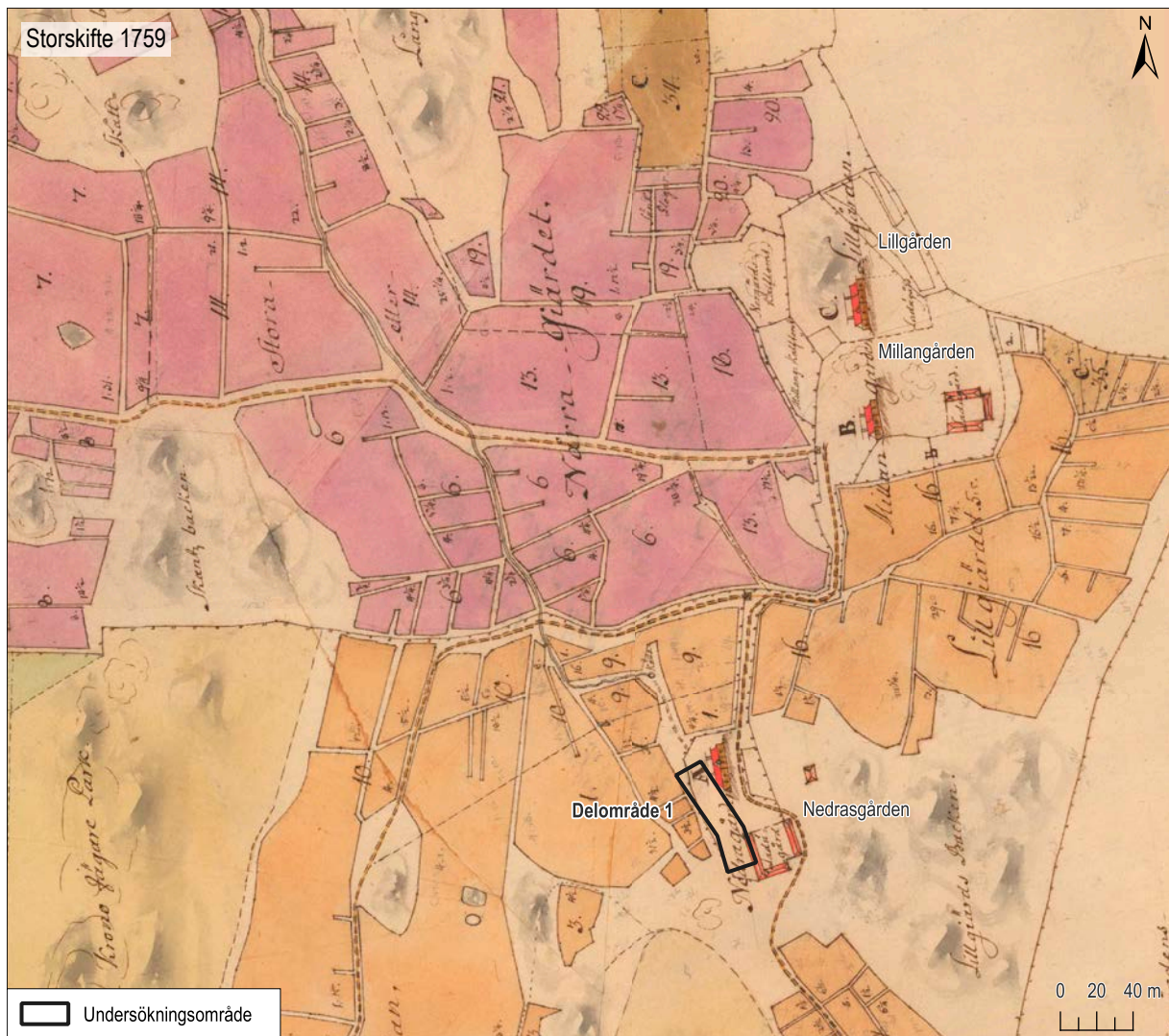
Figur 4. Kulturmiljöregistret (KMR) mot bakgrund av Fastighetskartan. Skala 1:8 000.

Av de historiska lämningarna dominerar by-/gårdstomter, torplämningar och agrara lämningar kopplade till dessa såsom odlingsrösen och fossil åkermark. Även en hel del lämningar kopplade till järnframställning förekommer. Svärta gård (också känt under namnet Norshammars bruk) var under 1600-talet en viktig ort för styckejutning men redan på 1580-talet anlades här en masugn av dåvarande hertig Karl (senare Karl IX). 1645 anlade dåvarande borgmästaren i Nyköping, Joakim Danckwardt, ett järnbruk här tillsammans med sin svärson, Gerdt Störning. Störning ägde under 1600-talets slut flera järnbruk i Södermanland, däribland Stavsjö bruk. I närområdet kring Svärta gård finns därför flera gruvområden, bland andra Gillinge gruvor (L1983:1777) och Förola gruvor (L1983:2274).

Delområde 1 ligger i anslutning till Valmesta bytomt och ytan har historiskt hört till bytomten (L1982:711). Valmesta nämns första gången i skrift år 1386 när Bo Jonsson (Grip) byter till sig mark här (LSBp 11/3). Äldsta belägget på en karta är på en geografisk avfattning från 1677 över Brolötorp/Norshammars bruk, men första kartan där bytomtens gårdar är utritade är på en ägomätning från 1689, se figur 5. Bytomtens utbredning i Kulturmiljöregistret är registrerad efter utbredningen på en storskifteskarta från 1759 där den benämns som Nedrasgården, se figur 6. På storskifteskartan finns också ytterligare två gårdar markerade inom Valmesta gamla tomt; Millångården och Lillgårdens (L1983:1329) som låg intill varandra, dock något nordöst om Nedrasgården. Längre söderut på kartan, inom området för Lillgårdens hage ligger den aktuella härden L2020:6736 (delområde 2) belägen.



Figur 5. Ägomätning från 1689 över Valmesta, Svärta gård. Skala 1:4 000.



Figur 6. Storskifteskarta från 1759 över Valmesta. Kartan visar placeringen av Nedrasgården i förhållande till Millangården och Lillgården. Skala 1:4 000.

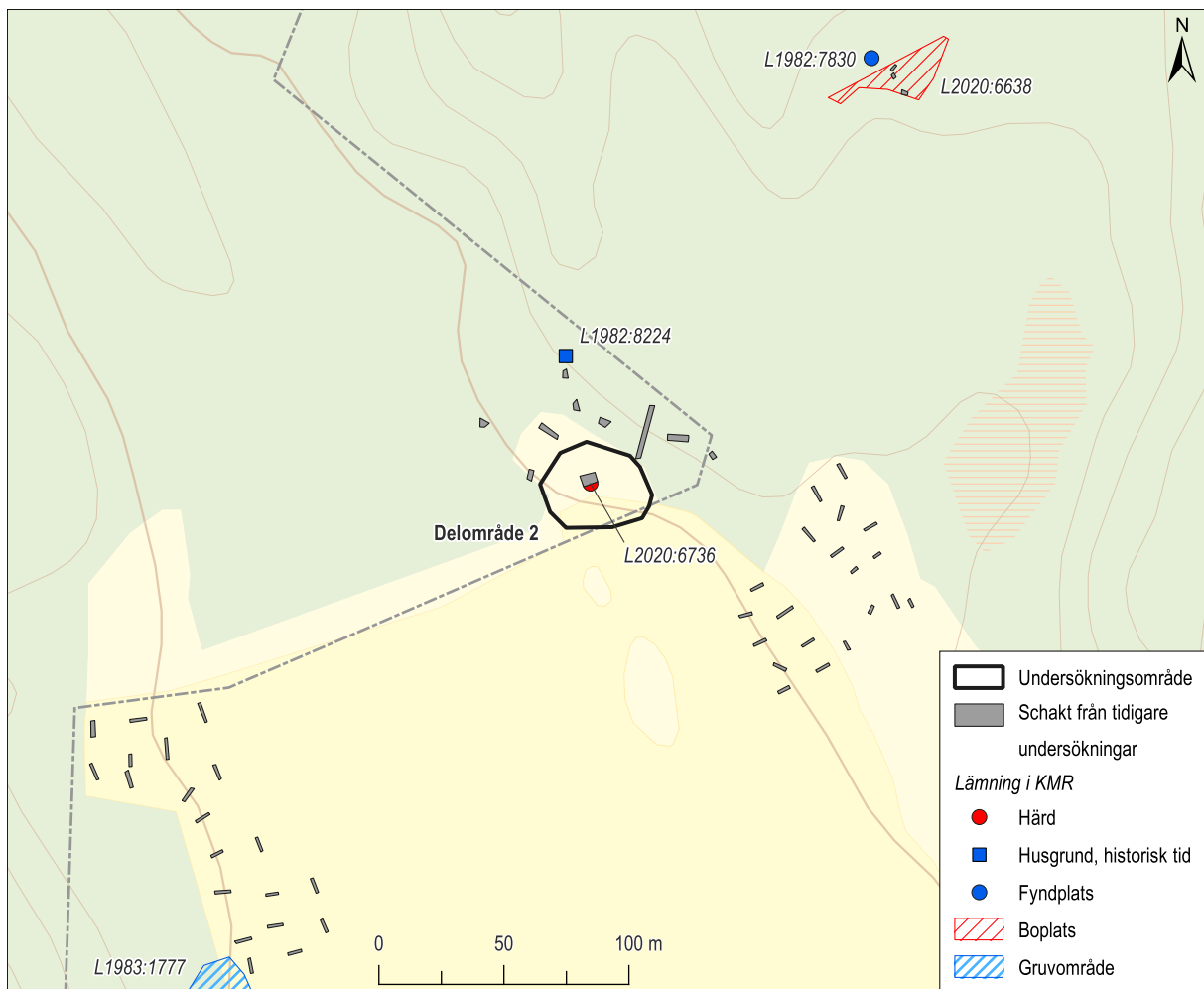
Vid Nedrasgården ska det ha funnits ett bostadshus samt en ladugård i vinkel som båda var belägna på västra sidan om dåvarande bygatan. På östra sidan om gatsträckningen ska det ha funnits en mindre byggnad, eventuellt en ekonomibyggnad eller möjligtvis en smedja. Nuvarande utsträckning för bytomten i KMR är cirka 80x40 m (NNV–SSÖ) och här finns idag lämningar efter tre husgrunder och

en jordkällare. Ungefär 50 meter söder om tomten, inom nuvarande undersökningsområde, finns två röjningsrösen som båda ligger i kanten av tidigare brukad åkermark. Cirka 350 meter sydöst om rösen finns en källargrund som ska ha tillhört Wal-mastugan som låg på platsen mellan 1813–1834. Källargrunden påträffades vid en arkeologisk utredning 2014 (Svensson & Hennius 2015:56,58).

TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR

Flera arkeologiska utredningar har utförts i det berörda området i olika omgångar. Hösten 2014 genomförde Sörmlands museum och SAU (Societas Archaeologica Upsaliensis) en arkeologisk utredning etapp 1, som omfattade delen Stigtomtavägen (väg 608) – Sjösa, Nyköpings kommun (Svensson, Svensson Hennius 2015). En utredning etapp 1 genomfördes också av Arkeologikonsult tillsammans med underkonsulterna Stiftelsen Kulturmiljövård (KM)

och Botark på delsträckan Sjösa–Sillekrog under hösten 2014 (Björklund & Hed Jakobsson 2015). Därefter utförde Arkeologerna, Statens historiska museer, under åren 2018 och 2019 en arkeologisk utredning etapp 2 som omfattade sträckan Uttersjön – Skavsta, Nyköpings kommun, (Bondesson 2020). Under 2023 utförs kompletterande utredningar i området av Sörmlands Arkeologi AB (Lst dnr 431-408-2022).



Figur 7. Schaktplan som visar placeringen av schakt från tidigare utredningar/undersökningar i närområdet. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:3 000.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Förundersökningen genomfördes genom sökschaktning med grävmaskin. Schakten togs upp med enkel/dubbel skopbredd (i mån av plats) och grävdes skiktvis ned till orörd undergrund eller anläggningsnivå. Schakten metalldetekterades efter avtorvning. Prover för ev. makrofossilanalys och ^{14}C -analys samlades in från de anläggningar som påträffades i syfte att klarlägga deras innehåll, funktion datering och Schakten och de framkomna anläggningarna dokumenterades genom inmätning med GPS, fotografering samt skriftlig beskrivning. Kartmaterial tillsammans med inmätningar bearbetades i QGIS.

Översiktsbilder av ytan togs kontinuerligt med drönare, både i dokumentationssyfte och som skadedokumentation till markägare och Trafikverket.

Metalldetektering utfördes kontinuerligt inom hela förundersökningsområdena för att om möjligt fånga upp fynd med koppling till framför allt bytomten (L1983:711). Totalt grävdes 20 sökschakt till en sammanlagd yta av cirka 460 m², vilket motsvarar ungefär 25 % av de två förundersökningsområdenas sammanlagda yta, som var drygt 2 000 m² stor. Kontextbeskrivningar redovisas i bilaga 2.



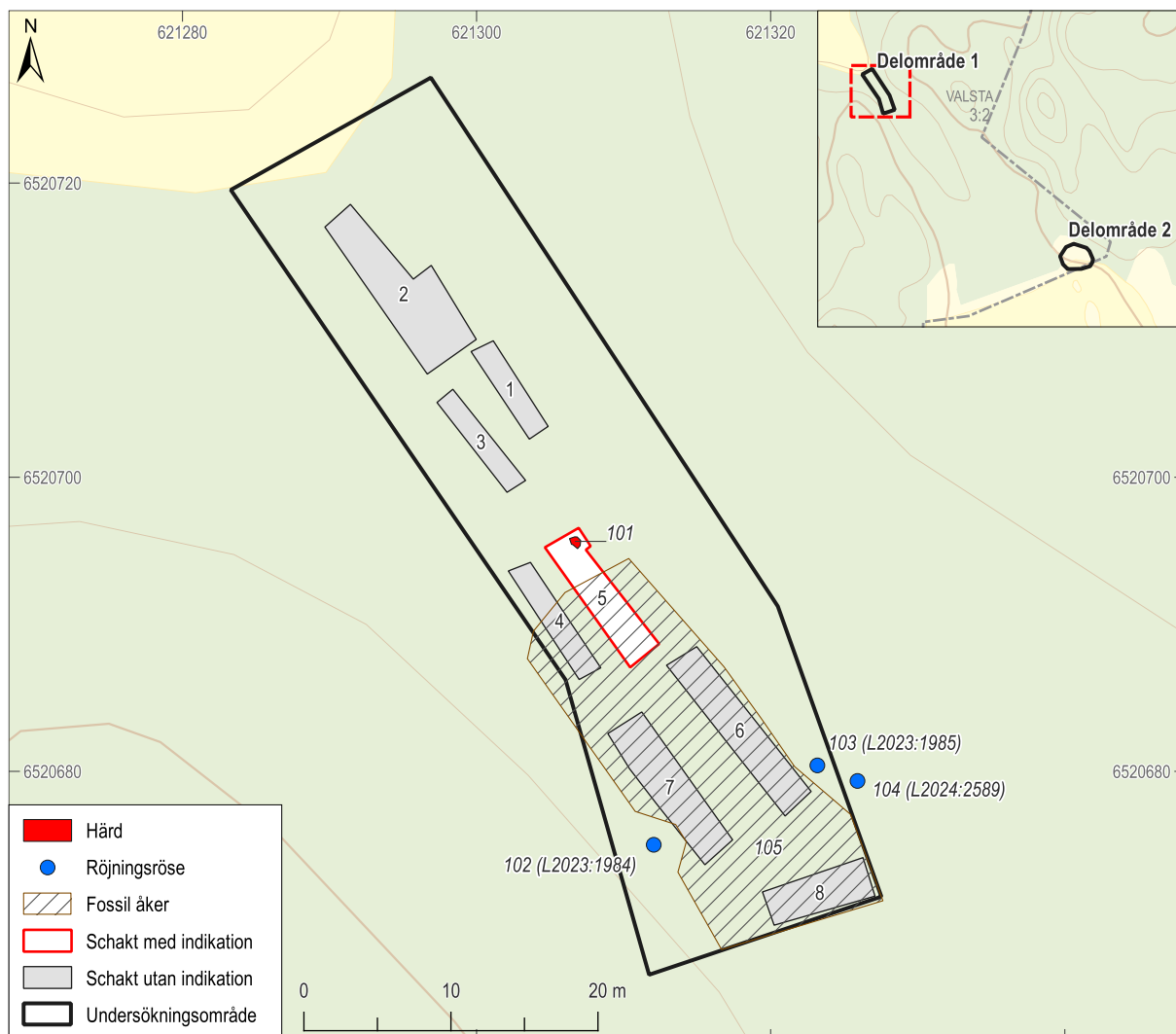
Figur 8. Översiktsfoto på delområde 2 efter avslutad schaktning. Foto från sydost.

RESULTAT

Delområde 1

Delområde 1 utgjordes av en 960 m² stor yta i anslutning till Valmesta bytomt (L1982:711). Inom undersökningsområdet fanns två sedan tidigare kända röjningsrösen. Dessa karterades i samband med förundersökningen. Kring rösena påträffades ytterligare ett röjningsröse, dock precis utanför un-

dersökningsområdet som registrerades i Kulturmiljöregistret. Det nyupptäckta röset (L2024:2589) var snarlikt det mindre av de två tidigare kända rösena (L2023:1985). Mellan rösena fanns en tydligt stenröjd yta som tolkats som tidigare åkermark (se figur 10). I övrigt påträffades inga lämningar efter bytomten inom undersökningsområdet. Inga fynd påträffades.



Figur 9. Plan över schakt och lämningar inom delområde 1. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:500. Översikt i skala 1:10 000.



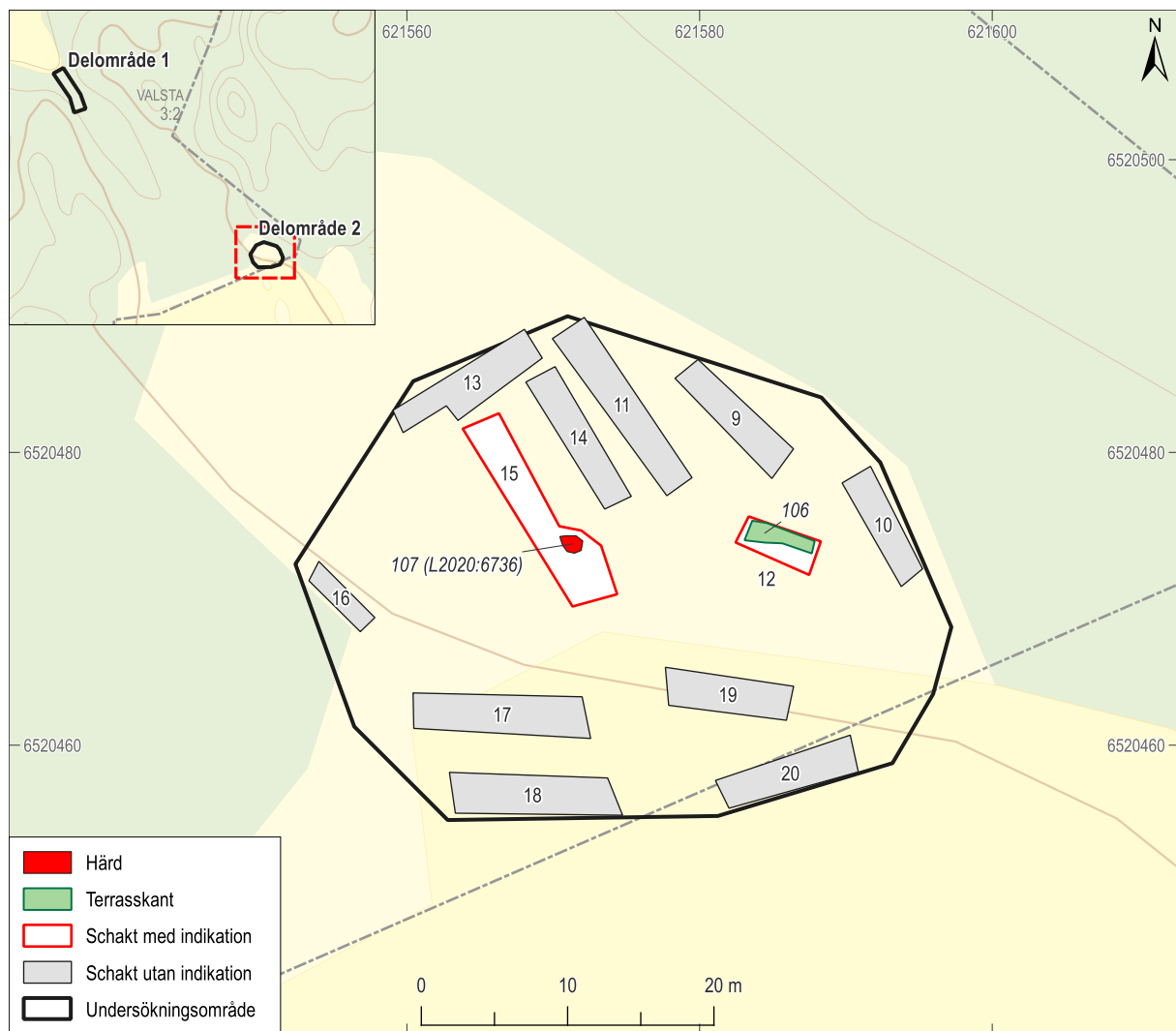
Figur 10. Röjningsröse L2023:1985 i anslutning till Valmesta bytomt. Foto från nordost.

Delområde 2

Delområde 2 utgjordes av en 1 150 m² stor yta lokaliserad runt den härd (L2020:6736) som påträffades vid en utredning inför Ostlänken 2020. Härden totalundersöktes i samband med förundersökningen och prov för makrofossil och ¹⁴C samlades in. Runt om härden togs även flera sökschakt upp med syfte att säkerställa att inga fler anläggningar fanns inom undersökningsområdet. Inga ytterligare lämningar eller fynd påträffades inom undersökningsområdet. Härden skulle kunna vara en herdehård som sannolikt använts under en begränsad tid och som inte hört till någon fast bebyggelse. Inom området påträffades också en uppbyggd terrasskant alternativt en äldre vägbank. Denna var uppbyggd av sand, silt och större stenar på ca 0,6–0,7 meter i diameter. Eventuellt har den en koppling till Walmastugan som ska ha legat på platsen mellan 1813–1834, dock finns inga säkra belägg för detta.



Figur 11. Härd L2020:6736 innan undersökning. Foto från västsydväst.



Figur 12. Plan över schakt och lämningar inom delområde 2. Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:500. Översikt i skala 1:10 000.

UTVÄRDERING

Måluppfyllelse

Resultaten från den arkeologiska förundersökningen sammantaget med tidigare arkeologiska utredningar i området har gett en god bild av fornlämningsmiljön. Samtliga lämningar anses vara avgränsade alternativt borttagna i och med förundersökningen.

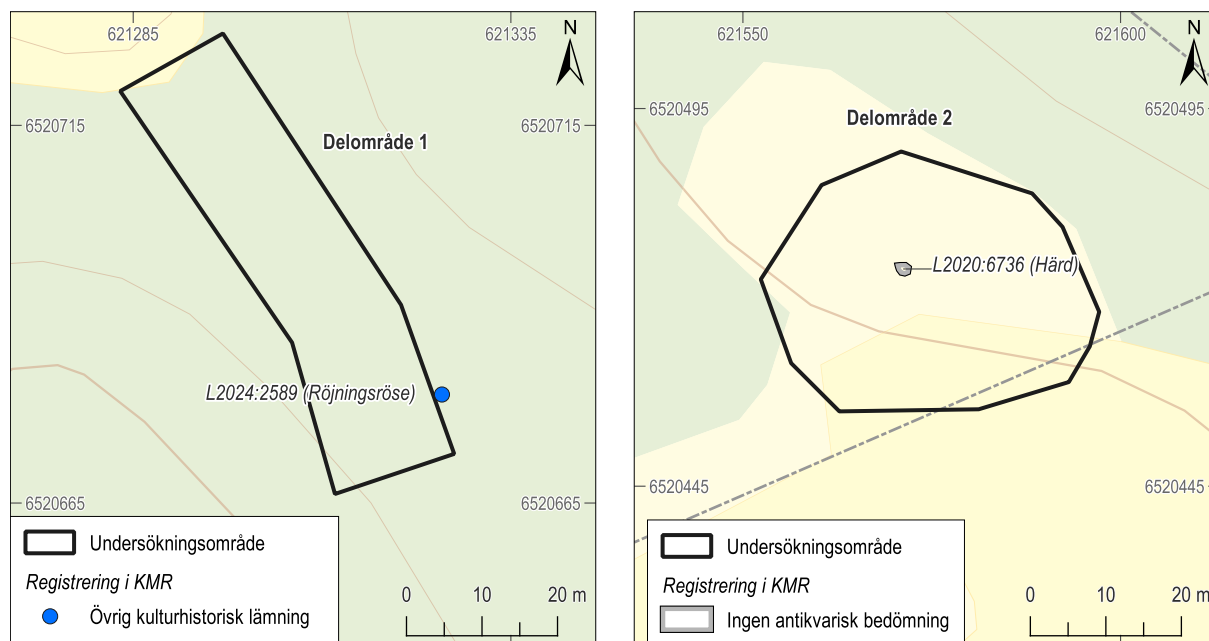
Inga lämningar framkom efter Valmesta bytomt som låg i anslutning till det ena förundersökningsområdet. Ett nytt röjningsröse påträffades inom ytan för de tidigare registrerade rösena.

Den härd som framkom vid en arkeologisk utredning 2020 visade sig vid förundersökningen vara ensamliggande. Inga andra boplatslämningar påträffades inom förundersökningsområdet. Härden har undersökts och tagits bort.

Inga analyser har utförts då detta inte bedömdes som nödvändigt eftersom inga lämningar framkom förutom den undersökta härden.

Förändringar i Kulturmiljöregistret

Det nyupptäckta röjningsröset registrerades i KMR enligt beskrivningen i figur 14. Fornlämningsstatus och beskrivning av härd L2020:6736 har uppdaterats i KMR.



Figur 13. Aktuella ändringar i Kulturmiljöregistret (KMR). Mot bakgrund av Fastighetskartan, skala 1:1 000.

Lämnings-nr (KMR)	Lämningstyp	Tidigare antikvarisk bedömning	Ny antikvarisk bedömning	Undersöknings-status	Beskrivning av lämning
L2020:6736	Härd	Fornlämning	Ingen antikvarisk bedömning	Helt undersökt	Härd, oval, 1,2x1 m stor (NNV-SSÖ). Synlig som en mörkfärgning med kolfragment i ytan och 15-tal stenar, 0,05–0,2 m stora, rundade och skärviga/skörbrända. En hel del skärvig och skörbränd sten mot botten. Urlakad men med en del större bitar kol bevarat. Undersökt vid förundersökning 2024.
L2024:2589	Röjningsröse	-	Övrig kulturhistorisk lämning	Ej undersökt	Röjningsröse, rundat, ca 3 x 2 m st, och 0,10 m h (flackt) av rundade stenar, ca 0,20 m st. Tegelsten i ytan. Beläget i kanten av ett dike och tidigare åkermark.

Figur 14. Tabell med aktuella ändringar i Kulturmiljöregistret (KMR).

REFERENSER

Litteratur

BJÖRKLUND, S. & HED JAKOBSSON, A. 2015. *Ostlänken – Delsträckan Sjösa–Sillekrog. Arkeologisk utredning, etapp 1*. Rapporter från Arkeologikonsult 2015:2821.

BONDESSON, WIVIANNE. 2020. *Ostlänken Sträckan Uttersjön–Skavsta Arkeologisk utredning, etapp 2*. Arkeologerna, Rapport 2021:32

SVENSSON, I., SVENSSON HENNIUS, J. 2015. *Ostlänken, delen Stigtomtavägen (väg 608) – Sjösa. Svärta, Helgona, Nyköping, Stigtomta & Tuna socknar, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Arkeologisk utredning etapp 1*. Sörmlands museum. Arkeologiska meddelanden 2015:01. (RAÄ dnr 3.4.2-1437-2015).

Kartor

Lantmäterimyndigheternas arkiv
SVÄRTA VALMESTA , ÄGOMÄTNING 1689
Svärta socken , Södermanlands län
Aktbeteckning: 04-svä-28

SVÄRTA VALMESTA , STORSKIFTE 1759
Svärta socken , Södermanlands län
Aktbeteckning: 04-svä-31

Arkiv

ANTIKVARISK-TOPOGRAFISKT ARKIV (ATA)
Riksantikvarieämbetet

Digitala arkiv

KULTURMILJÖREGISTRET (KMR)
Riksantikvarieämbetets söktjänst (Fornsök) med alla kända registrerade fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i Sverige
<https://app.raa.se/open/fornsok/>

ISOE, ORTNAMNSREGISTRET
Institutet för språk och folkminnen
<https://ortnamnsregistret.isof.se/place-names>

HISTORISKA MUSEETS SAMLINGAR (SHM)
<https://mis.historiska.se/mis/sok/sok.asp>

SÖRMLANDS MUSEUMS SAMLINGAR
<https://sokisamlingar.sormlandsmuseum.se>

BILAGA 1. SCHAKT

Schakt-nr	Typ	Storlek (m)	Area (m²)	Djup (m)	Beskrivning	Kontext	Lämnings-nr (KMR)
1	Schakt utan indikation	6,9x1,5	11,3	0,4	Matjord 0,4 m. Lera i botten.		
2	Schakt utan indikation	12,4x4,1	41,84	0,5	Matjord ca 0,3–0,4 m tjock. Uppbyggt med sten och sand mot diket på östra sidan schaktet. Lera i botten.		
3	Schakt utan indikation	7,9x1,5	11,35	0,4	Matjord ca 0,2 m tjock, därunder bandad naturlig lera.		
4	Schakt utan indikation	8,6x1,7	14,15	0,5	Matjord ca 0,15 m, därunder varvig steril lera.		
5	Schakt med indikation	10x2,6	23,51	0,4	Matjord ca 0,15 m, därunder lera med inslag av sand. En kolig fläck påträffades i schaktets norra del.	101	
6	Schakt utan indikation	12,5x2,4	30,91	0,5	Matjord 0,3 m tjock, därunder lera. Eventuellt del av äldre åkermark. Tunnare matjord i södra delen av schaktet i anslutning till röjningsröse.		
7	Schakt utan indikation	10,7x2,7	29,98	0,42	Matjord ca 0,15 m. Grå lera		
8	Schakt utan indikation	7,2x2,4	18,45	0,3	Matjord 0,10 m.		
9	Schakt utan indikation	8,9x2,5	20,77	0,4	Matjord 0,4–0,5 meter tjock. Därunder sand med inslag av lera och mindre stenar.		
10	Schakt utan indikation	7,9x2,3	16,45	0,6	Matjord ca 0,5 m tjock. Därunder sandigt/grusigt med inslag av sten och lera.		
11	Schakt utan indikation	13,2x2,6	31,34	0,4	Matjord ca 0,2 m tjock, därunder bandad naturlig lera.		
12	Schakt med indikation	5,2x2,4	11,76	0,6	Schakt i terrasskant, tydligt uppbyggt med sand, silt och stora stenar, ca 0,6–0,7 m i diameter. Inslag av tegel. Sannolikt relativt modern, eventuellt koppling till walmastugan.	106	
13	Schakt utan indikation	10,6x2,3	24,64	0,4	Matjord 0,15–0,20 m, därunder bandad skiktad lera.		
14	Schakt utan indikation	10,3x2,3	21,84	0,4	Matjord 0,2 m tjock, därunder skiktad bandad lera.		
15	Schakt med indikation	14,3x3,2	40,09	0,4	Schakt med hård.	107	L2020:6736
16	Schakt utan indikation	5,4x1,4	7,26	0,4	Matjord ca 0,15 m tjock, därunder sandigt och stenig morän.		
17	Schakt utan indikation	12,1x2,9	30,98	0,4	Matjord 0,15 m tjock, i västra delen morän under, i östra delen lera.		
18	Schakt utan indikation	11,4x2,8	29,47	0,4	Matjord ca 0,15 m tjock, därunder lera.		
19	Schakt utan indikation	8,9x2,4	20,85	0,3	Matjord ca 0,15 m tjock, därunder lera.		
20	Schakt utan indikation	9,7x2,6	21,98	0,4	Matjord ca 0,15 m, därunder lera och ett parti med större stenar.		

BILAGA 2. KONTEXTER

Kontext-nr	Typ	Storlek (m)	Diameter (m)	Höjd/djup (m)	Beskrivning	Schakt	Lämnings-nr (KMR)
101	Härd	0,9x0,7	0.8	0,1	Kolig fläck, eventuell härd. Kolfnik i ytan, dock mycket lite sot. Ingen skörbränd sten eller bränd lera vilket talar mot att det eldats på plats. Direkt under matjorden. Bedöms som modern.	5	
102	Röjningsröse				Röjningsröse, rundat ca 3 x 4 m st och 0,15 m h (flackt) av ca 0,20–0,40 m st stenar. Centralt en toppig sten, ca 0,30 m st. Beläget i kanten av tidigare åker.		L2023:1984
103	Röjningsröse				Röjningsröse, rundat, ca 3 x 2 m st, och 0,10 m h (flackt) av rundade stenar, ca 0,20 m st. Centralt en större sten, ca 0,40 m st. Tegelsten i ytan. Beläget i kanten av ett dike och tidigare åkermark.		L2023:1985
104	Röjningsröse				Röjningsröse, rundat, ca 3 x 2 m st, och 0,10 m h (flackt) av rundade stenar, ca 0,20 m st. Tegelsten i ytan. Beläget i kanten av ett dike och tidigare åkermark. Mycket likt L2023:1985.		L2024:2589
105	Lager	28,4x11			Stenröjd yta mellan röjningsrösen. Sannolikt tidigare åkermark.		
106	Terrasskant	4,5x1,4		1,2	Uppbyggd terrasskant, bestående av sand, silt och större stenar, ca 0,6–0,7 m i diameter. Fynd av tegelkross i liten mängd. Sannolikt relativt modern. Eventuellt har den en koppling till Walmastugan som ska ha legat på platsen mellan 1813–1834, dock finns inga säkra belägg för detta.	13	
107	Härd	1,6x1,2	1.6	0,15	En hel del skärvig och skörbränd sten mot botten. Urlakad men med en del större bitar kol bevarat.	15	L2020:6736



Rapporter från Arkeologikonsult 2024:3697